Aalto University

Aalto-yliopisto

H2EnergySCAPES-hankkeen kävelyhaastattelujen tietosuojailmoitus

Tässä tietosuojailmoituksessa kerrotaan, miten sinun henkilötietojasi käsitellään tutkimukseen osallistuvana henkilönä.

1. Mitä tässä tutkimuksessa tutkitaan ja mikä on henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tässä tutkimuksessa tutkitaan haastattelumenetelmin Olhavan kylän asukkaiden kokemuksia maisemasta ja maiseman muutoksesta, kun alueelle on tullut uusiutuvan energian tuotantoa (esim. tuulivoimaa, voimajohtoja ja muuta infraa, kuten teitä). Lisäksi olemme kiinnostuneita siitä, miten energiantuotanto on muuttanut alueiden käyttöä. Toteutamme kävelyhaastattelut haastateltavalle merkityksellisessä paikassa ja maisemassa, joka liittyy jollakin tavalla energiantuotantoon. Haastattelussa kävelemme haastateltavan valitsemaa reittiä pitkin ja keskustelemme maisemasta ja sen muutoksesta.

Haastattelut liittyvät Vetylaaksojen kestävät energiamaisemat-hankkeeseen (H2EnergySCAPES), jonka tarkoituksena on selvittää, miten paljon uusiutuvaa energiaa voidaan alueille kestävästi rakentaa, jotta luonnon monimuotoisuus, sosiaaliset, visuaaliset ja kulttuuriset näkökulmat tulevat huomioiduksi.

Tämän tutkimuksen rahoittaa Suomen Akatemia.

2. Mitä henkilötietoja tutkimuksessa käsitellään

Haastattelun ilmoittautumislomakkeella kysyttävät tiedot

- Suostumus osallistua tutkimukseen.
- Nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero yhteydenottoa ja haastatteluajan sopimista varten. Tietoja (esim. nimi ja yhteystiedot), joiden avulla henkilön voi suoraan tai kohtuullisen helposti tunnistaa, ei mainita tutkimusjulkaisuissa.
- Haastateltavan taustatietoja: ikä, sukupuoli, ammatti, työtilanne, koulutusaste sekä vakituinen ja vapaa-ajan asuminen Iin kunnassa (asuinaika ja postinumero). Lisäksi kysytään haastateltavan suhteesta tutkimusalueeseen (mm. yhdistystoiminta, harrastukset, maanomistus). Taustatietoja kysymme, jotta saamme jo ennen haastatteluja tietoa haastateltavien taustoista ja suhteesta tutkimusalueeseen. Taustatietoja mainitaan tutkimustuloksissa vain, jos niillä on merkitystä tulosten tulkinnassa, mutta tiedot muokataan niin, että yksittäisten haastateltavien tunnistaminen vaikeutuu, esimerkiksi käytämme ikä- ja asuinvuosista aikahaarukkaa täsmällisten vuosien sijaan.

Haastattelut

- Haastattelun ääni- ja videotallenne sekä äänitallenteen puhtaaksikirjoitettu teksti eli litterointi.
- Valokuvat kohteista, joissa haastateltava kertoo kokemuksistaan suhteessa ympäröivään maisemaan.
- Videotallenne sekä karttamuistiinpanot sisältävät paikkatietoja kuljetusta reitistä sekä haastattelussa esiinnousseista erityisistä paikoista.
- Kirjallinen suostumuslomake, joka sisältää haastateltavan nimen. Suostumus pyydetään ennen haastattelua. Suostumus liittyy haastattelun aikana tehtävään videointiin ja valokuvaukseen, videotallenteen osien ja valokuvien käyttämiseen tutkimusjulkaisuissa ja esitysmateriaaleissa, sekä tutkimusaineiston mahdolliseen arkistointiin ilman henkilötietoja.

Erityiset eli arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei ole tarkoitus kerätä eikä käsitellä erityisiä eli arkaluonteisia henkilötietoja.

Henkilötietoja kerätään seuraavista lähteistä:

Tutkittavalta itseltään ilmoittautumislomakkeella, suostumuslomakkeella ja haastattelemalla.

3. Henkilötietojen käsittelyn tarpeellisuus ja tunnisteellisten tietojen poistaminen

Tutkimuksessa käsitellään vain tutkimuksen tarkoituksen ja toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja.

Haastattelun äänitallenne kirjoitetaan tekstiksi eli litteroidaan. Haastateltavan nimi muutetaan litteroidussa tekstissä satunnaistunnisteeksi (esim. Haastateltava 1).

Vaikka arkaluonteisia henkilötietoja ei ole tavoitteena kerätä, niin haastatteluvastauksiin sisältyvät mahdolliset arkaluonteiset henkilötiedot muokataan litterointivaiheessa siten, että yksilölliset seikat muutetaan yleisemmiksi havainnoiksi, mutta yksityiskohdat, joita henkilö on kertonut esimerkiksi terveydentilastaan, poistetaan.

Haastattelu videoidaan, jotta tutkimustietojen analyysissä voidaan yhdistää haastatteluvastaukset haastattelutilanteen maiseman piirteisiin. Videokamera kiinnitetään haastateltavan kehon etupuolelle, jolloin videokamera ei tallenna haastateltavan kasvokuvaa. Haastattelusta syntyvä videotallenne merkitään samalla satunnaistunnisteella kuin äänitallenne ja litterointi (esim. Haastateltava 1).

Valokuvia otetaan maisemista ja ihmisistä vain niin, että henkilöt ovat maisemassa selin kameraan ja osana maisemaa.

Videotallenteen ja valokuvien käyttöön osana tutkimusjulkaisua tai esitysmateriaalia pyydetään erillinen kirjallinen lupa.

4. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyperusteena on yleisen edun mukainen tieteellinen tutkimus.

Lisäksi henkilötietojen käsittelyperusteena on tutkittavan nimenomainen suostumus valokuvien ja videon käyttämiseen tutkimusjulkaisuissa.

Jo julkaistu artikkeli tai muu tutkimusjulkaisu on pysyvä dokumentti, jota ei enää voida poistaa. Tällöin käsittelyperusteena on sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaaminen akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten

5. Henkilötietojen jakaminen

Henkilötietojasi sisältävää tutkimusdataa voidaan jakaa seuraavien tahojen kanssa.

Tutkimusdataa käsittelevät yhteisrekisterinpitäjät Aalto-yliopisto ja LUT-yliopisto.

Kerättyä tutkimusdataa voidaan käyttää saman tieteenalan tieteelliseen jatkotutkimukseen tai tutkimusta tukevien muiden tieteenalojen tutkimukseen.

Rekisterinpitäjien lisäksi tutkimusdataa käsittelevät:

- Ilmoittautumislomakkeen toteuttaa Webropol Oy. Linkki Webropolin tietosuojailmoitukseen: Data-Security-White-Paper-FI.pdf.

- Litteroinnin toteuttavat Aalto-yliopiston ja / tai LUT-yliopiston yhteistyökumppanit, esimerkiksi Tutkimustie Oy ja Lingsoft, joiden kanssa on tehty henkilötietojen luottamuksellisuutta, tietoturvaa ja tietosuojaa koskeva sopimus.

6. Kansainväliset tietojen siirrot

Tutkimushankkeen henkilötietoa sisältävää dataa ei siirretä Euroopan Unionin tai Euroopan Talousalueen ulkopuolelle tai kansainvälisille järjestöille.

7. Henkilötietojen säilytys ja suojaaminen

Manuaalisen aineiston suojaaminen: Paperisia suostumuslomakkeita säilytetään Aalto-yliopiston ja LUT-yliopiston lukituissa ja valvotuissa työhuoneissa.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot: Henkilötietojasi käsitellään ja säilytetään Aalto-yliopiston ja LUT-yliopiston hyväksymissä tietoturvallisissa järjestelmissä. Käytettävät tietokoneet sekä tietojärjestelmät on suojattu käyttäjätunnuksella ja vahvalla salasanalla. Pääsy henkilötietoja sisältävään tutkimusaineistoon on teknisesti rajattu niin, että ainoastaan tutkimukseen osallistuvilla henkilöillä sekä tutkimuksen toteuttamisen kannalta välttämättömillä henkilöillä on pääsy henkilötietoihisi.

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa:

Tutkimuksessa tuotetaan potentiaalisesti kulttuurisesti tärkeää aineistoa, joten aineisto eli litteraatiot sekä soveltuvin osin valokuvat, videot ja audionauhat pyritään arkistoimaan pysyvästi sopivaan arkistoon Suomessa. Noudatamme tässä arkistoijan sääntöjä ja periaatteita aineiston käsittelemisessä ja aineiston luokittelussa. Suomessa esimerkiksi Tietoarkisto on tällainen taho, johon aineisto arkistoidaan ilman henkilötietoja. Tietoarkisto luovuttaa aineistoa rekisteröityneille asiakkailleen tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin.

8. Henkilötietojen säilytys ja poistaminen

Poistaminen tutkimuksen aikana ja tutkimuksen jälkeen

Kerättyä tutkimusdataa voidaan käyttää saman tieteenalan jatkotutkimukseen tai tutkimusta tukevien muiden tieteenalojen tutkimukseen. Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto poistetaan, kun on kulunut viisi (5) vuotta sellaisesta viimeisestä tieteellisestä julkaisusta, johon kyseistä tutkimusaineistoa on hyödynnetty ja käytetty.

9. Tutkimukseen osallistuvan oikeudet

Yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) mukaan henkilöllä on oikeus:

- saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä
- tarkastaa itseään koskevat tiedot
- pyytää tietojensa oikaisua
- pyytää tietojensa käsittelyn rajoittamista
- vastustaa tietojensa käsittelyä
- Oikeus tietojensa poistamiseen, jos tietosuoja-asetuksen 17 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttyvät ja käsittely ei ole enää tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten 89 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos tietojen poistaminen todennäköisesti estää kyseisen käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti.

Siinä tapauksessa, että tutkimuksen tekeminen ei edellytä tai ei enää edellytä rekisteröidyn tunnistamista, rekisterinpitäjä ei ole velvoitettu hankkimaan lisää tietoja, jotta data tai rekisteröity voitaisiin tunnistaa vain sen vuoksi, että rekisteröity voisi käyttää oikeuksiaan. Jos rekisterinpitäjä ei tunnista dataa, joka on liitettävissä tiettyyn rekisteröityyn, niin rekisteröidyllä ei ole oikeutta tietojen tarkastamiseen, tietojen korjaamiseen, tietojen käsittelyn vastustamiseen eikä tietojen poistamiseen. Jos rekisteröity kuitenkin antaa lisätietoja, joiden avulla hänet voidaan tunnistaa tutkimusdatasta, niin oikeuksia ei rajoiteta.

10. Rekisterinpitäjän yhteystiedot

Tämän tutkimuksen yhteisrekisterinpitäjiä ovat Aalto-yliopisto ja LUT-yliopisto. Osapuolet määrittävät yhdessä tutkimuksen henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot, ja ovat siten yhteisrekisterinpitäjiä.

Tutkimuksesta vastaava henkilö

Tutkimuksen toteuttamista koskevat kysymykset voi osoittaa tutkimuksesta vastaavalle henkilölle, joka on tässä tutkimuksessa: Sonja Semeri, sonja.semeri@aalto.fi, 050-4526605 Aalto-yliopistossa ja Eeva-Lotta Apajalahti, eeva-lotta.apajalahti@lut.fi, 050-5245458 LUT-yliopistossa.

Tietosuojavastaava

Mikäli tutkittavalla on tietosuojaan tai henkilötietojen käsittelyyn liittyviä kysymyksiä tai pyyntöjä, tutkimukseen osallistuvan tulee ottaa yhteyttä Aalto-yliopiston tietosuojavastaavaan: puh. 09 47001 (vaihde), tietosuojavastaava@aalto.fi tai LUT-yliopiston (Lappeenrannan Lahden teknillinen yliopisto) tietosuojavastaavaan: puh. 050 430 1072, tietosuoja@lut.fi.

Tässä tietopyyntöpalvelussa voit pyytää tietosuoja-asetuksen mukaisesti oikeuksien toteuttamista Aalto-yliopistolta rekisterinpitäjänä https://datarequest.aalto.fi/fi-FI/.

Jos tutkimukseen osallistuva kokee, että hänen henkilötietojaan on käsitelty tietosuojalainsäädännön vastaisesti, on osallistujalla oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, tietosuojavaltuutetulle (lue lisää: http://www.tietosuoja.fi).